

ZGODNJA DANICA.

Katoliški cerkveni list.

Vrednik: *Dr. Janez Krizostom Pogačar.*

№ 13.

V Četertik 29. Sušca.

1849.

Duša najde Jezusa v terpljenji.

(S. Alfonza Ligorijana.)

Ah, kako te vidim Jezus mili?
Kdo te zvezal je takó po sili?
Ah, moj greh je tega kriv,
Bod' Zveličar, milostljiv!

Kdo, moj Jezus, bil ti je kervavo,
Kakor tolovaj, presveto glavo?
Ah, moj greh itd.

Kdo ti je pljuval v obraz častiti,
Jezus, de lepote ni slediti?
Ah, moj greh itd.

Kdo, o Jezus, ti veselje moje!
Z gajžljami je ranil truplo tvoje?
Ah, moj greh itd.

Kdo je, Jezus, kralj časti, oblasti!
Čelo s ternjem kronal ti k nečasti?
Ah, moj greh itd.

Kdo, o Jezus, vir vse gnade zame!
Je naložil križ na tvoje rame?
Ah, moj greh itd.

Kdo je v usta, polne vse sladkosti,
Zelc, moj Jezus, dal ti, poln grenkosti.
Ah, moj greh itd.

Kdo z žebli prederl je tvoje roke,
Jezus rane storil ti globoke?
Ah, moj greh itd.

Kdo na križ perbil, ko iskal si mene,
Jezus, ti je noge oslabiljene?
Ah, moj greh itd.

Kdo, Jezus, sulico zapodil,
Ljubeznjivo serce ti prepodil?
Ah, moj greh itd.

Kdo, Marija! v smert je izdal ti sina,
De izreč' ni tvoja bolečina?
Ah, moj greh je storil to,
Mat' odpusti milostvo. H.

Kratki premisliki

iz s. evangelija za cvetno nedeljo pri
oljknim žegnu. (Mat. 21, 1—9.)

Šest dni pred veliko nočjo je Jezus prišel s svojimi učenci iz Jerihe v Betanijo, kjer je v Lacarjevi hiši, kteriga je bil nekaj dni popred od smerti obudil, prenočeval. V Jeruzalemu se je bilo že veliko ptujih ljudi zavoljo praznikov našlo, in ker se je bilo zvedilo, de je Jezus, čudodelnik v Betanii, je vse vrelo ven Jezusa in Lacarja vidit. Drugi dan, po našim v nedeljo, se je Zveličar z učenci vzdignil proti Jeruzalemu. Preden pride v Betfage, dobro čertert ure pred mestam, pošlje dva učenca v vas z naročilam, de naj mu pripeljeta oslico z žebetam, ktera bota privezana najdla. Učenca sturita, in pripeljeta oslico in žebè. Zdaj ji pogernejo s svojimi štirvoglatimi plajši, in Jezusa posade na žebè; druga truma ljudi pa, ktera je pred njim in za njim šla, so palmove veje z dreves lomili, v rokah nesli in pred njimi po tleh stlali, ter so na ves glas kričali: „Osana sinu Da-

vidovimu! Češen bodi, kateri pride v imenu Gospodovim! Osana v visokosti!¹⁴

Tako je šel Jezus pet dni pred svojo smertjo s kraljevo častjo v mesto Jeruzalem kakor kralj vsih kraljev, pa vendar ne kakor pozemeljsk kralj, ampak kakor kralj duhovniga kraljestva, kakor kralj miru. — Vse, karkoli je Jezus sturil, ima skrit, duhoven pomen, tako tudi ta častit prihod v Jeruzalem. Sveti cerkveni očetje razložé ta prihod tako: Podjarmova oslica pomeni judovsko ljudstvo, ki je bilo pod jarmam postave; žebè pa pomeni ljudstvo nejevernikov, katero je dozdej živelo kakor živineè brez uizde, to je brez od Boga dane postave. Dva učenca je poslal Zveličar, eniga k Judam, eniga k nejevernikom; oba naroda sta imela v božje kraljestvo skoz vero v njega vpeljana biti; zato si je rekel obé oslici pripeljati. Obe oslici ste bile brez odeje in goli, v znamenje v kakim pomanjkanji je bilo oboje ljudstvo pred prihodom Jezusovim. Oblačila, s katerimi so ji učenci ogernili, pomenijo nauke svetiga evangelija in zasluženje Zveličarjevo, kateri so vse ljudi še le v resnici dobre in Bogu dopadljive sturili; zakaj vse narurne dobre dela nejevernikov in vse postave Judov brez zasluženja Zveličarjeviga pred Bogam niso imele nobene vrednosti in cene. Ljudstvo, katero je pred Zveličarjem šlo, pomeni pravične stariga, in katero je za njim hodilo, pravične noviga testameta; oboji spoznajo Jezusa za praviga Mesija, uni, ker so obljube imeli, do bo prišel, in so po njem hrepeneli, ti pa, ker v njegove nauke verujejo in po njih živé. Žebè je bilo krotko in mirno, kakor hitro je sladko težo Zveličarjevo na sebi čutilo; tako so ljudstva odvergle vso hudobo in divjost, kakor hitro so sladko breme evangelskih naukov nase vzele, in v Jezusa verovalé. Keršanstvo je ljudstva iz divjašine rešilo in krotke in priljudne sturilo; pa ravno tako hitro morajo v svojo prvo divjost nazaj pasti, če keršansko vero zaveržejo. Ravno tako je vsak človek krotak in ponižen, dokler naukam svete vere podveržen ostane, in obdivja, če vero od sebe pahne.

Kar se je tisti dan v Jeruzalemu godilo, tega spomin obhaja katolška cerkev še zdaj cvetno nedeljo, kjer oljko in drug zelen les žegnuje in k procesii v roko daje. Namen te cerimonije je namreè verne kristjane češenja in slavljenja opomniti, s katerim je takrat pobožna množica Jezusa počastila. Mi spoznamo in na znanje dajemo pri tem svetim opravilu, de imamo Jezusa za kralja tistiga duhovniga kraljestva, v kteriga smo bili pri svetim kerstu vzeti. — Po tej procesii se pri sveti maši kmalo poje pasion, to je popis terpljenja Gospodoviga, pri kterim mašnik oljkino vejo v roki derži, in bi imeli tudi pričijoèi ljudjé veje v rokah po koncu deržati, namreè v znamenje, de mi hoèemo Jezusa

tudi v njegovim ponižanji in terpljenji kakor svojiga Kralja in Gospoda častiti, ne pa, kakor una množica v Jeruzalemu se obnašati, ktera mu je dans Osana vpila, èz malo dni pa, ko ga je vidila raztepeniga in zaničevaniga, kričala: križaj ga! Sej ravno njegovo terpljenje in njegova smert je vzrok in zaèetik našiga odrešenja in naše zmage èz greh in smert, je odpertje vrat v veèno življenje. Zató pravi prav lepo sveti Bernard: „Processija s palmovimi vejami nas opomni častitljive veselice, katero bomo s svetniki v nebesih obhajali, èe tjakaj pridemo; pot tjakaj nam pa kaže pasion, ki za procesijo pride. Skoz terpljenje se gre v veèno veselje; kdor se tukej stanovitno vojskuje in zmaga, bo ondej kronan“.

Kar se je v Jeruzalemu pri vходу Jezusovim godilo, se godi, in se ima zgoditi na duhovno vižo v prihodu Jezusovim v naše serce, kakor ga sprejmemo v svetim Obhajilu. Iz Jeruzalema, kakor iz napaèniga življenja se moramo v Betanijo podati, kjer je Jezus mertviga Lacarja v življenje obudil. Betanija za nas je tisti kraj, kjer v zakramentu svete pokore Jezus po duši mertve grešnike v življenje obuduje. De Jezusa vredno sprejmemo, moramo, kakor učenci oslico, svojo dušo z oblačilam nedolžnosti in lepih èednost ogerniti. Palmove veje moramo v roki nositi in po tleh stlati, to je, moramo v znamenje, de smo greh zmagali, obuditi v svojim sercu keršanske èednosti vere, upanja, ljubezni, ponižnosti, zaželjenja, žalosti nad greham itd. Osana moramo vpiti, to je Jezusa moramo moliti in počastiti kakor kralja in Gospoda svoje duše in svojiga sereca. Vendar pa to naše počešenje Jezusovo ne sme biti prazna ceremonija in nestanovitna slava kakor pri Jeruzalemèanih, temuè Zveličarju, kakor svojimu kralju se moramo popolnoma in stanovitno podvreèi, ter ga prositi, de naj v našim sercu kraljuje vekomaj. Potoènik.

Zakonski zadržki.

Spisal Peter Hieinger.

(Dalje.)

13. Dalje j. — h) Skrivajnost ali pomanjkanje postavniga načina o sklenitvi.

Precej od začetka je v katolški cerkvi postava veljala, de so verni svoje zakone pred škofam zglašiti mogli, in de je še le po njegovim poterjenji zakon obstal. Že s. Ignaci Marternik piše: Spodobí se, de ženini in neveste po škofovi razsodbi zakon sklenejo. Po navadi je na to tudi cerkveno blagoslovljenje nastopilo. Pozneji je bilo zapovedano, de vsak zakon mora popred v cerkvi oklican biti, in potem se s cerkvenim blagoslovam skleniti, kakor se najde v postavah Arelatskiga zbora

l. 814, v zapovedih cesarja Karlna Veliciga l. 802, in papeža Inocenca III. v drugim Lateranskim zboru l. 1216. Vonder le postave niso tako terde bile, de bi zakon celo veljal ne bil, ako je bil brez teh pogoj skrivaj sklenjen; ali v greh se je kaj takiga stelo, in oestro pokorilo. V tem pa se je dostikrat zgodilo, de so bili zakoni skrivaj brez vesti svete cerkve storjeni, in ona ni vedila vselej zadosti razločiti, če je med kakima osebama pravi zakon, ali le grešna zveza; in marsikej družiga nepostavniga se je per skrivnim ravnanji lahko pripetilo. Iz teh uzrokov je Tridentinski zbor v 24. seji 1. poglavji novo postavo o sklenitvi zakona dal, de namreč mora vsak zakon popred trikrat v cerkvi o treh praznikih zaporedama pri očitni božji službi oklican biti; in potem, de ženin in nevesta morata svoj namen pred lastnim fajmoštram in dvema pričama na znanje dati. (Lastni fajmošter pa je tisti, ki sta mu oba, ženin in nevesta, ali pa le eden iz med njih podložna). Ako bi zakon ne bil tako v pričo lastniga fajmoštra ali od njega pooblasteniga mašnika in dveh prič storjen, bi nič ne veljal. Od slej tedaj veljavnosti zakona to nasprot stoji, če bi bil skrivaj, brez vesti duhovniga pastirja storjen; le v posebnih okolišinah med krivoverci ali neverci, kjer ta postava ni bila še oznanjena, cerkev nekaj pregleduje, de zakon, brez de bi bil v pričo cerkve sklenjen, vonder velja, desiravno je tudi tam bolj prav, ga v pričo cerkve nastopiti. Tako je zlasti v Nizkozemlji po razsodbi papeža Benedikta XIV. ker tamkej zavoljo krivoverske vlade Tridentinska postava ni mogla vpeljana biti. Zatorej tudi, ako bi krivoverski mož in žena v katolško cerkev prestopila, ni navada, jih še poročevati, ker njih zakon že od pred velja, ako ni kteriga družiga cerkveniga zadržka vmes; kolikor pa zavoljo krivoverstva nista gnade s. zakramenta deležna bila, jima s prestopam k pravi veri dojde.

Tukej se zna prašati, kako je s poroko tamkej, kjer se morajo zakoni pred deželsko oblastjo skleniti, in ta oblast za cerkveno poroko nič ne praša, kakor je na Francozkim, in kakor pravijo, de bi bilo v prihodnje tudi per nas v Avstrii. Tista deželska postava cerkvene zapovedi nič ne moti in ne prenaredi: naj se zakon pred deželsko gosposko pred ali potlej na znanje da, za katolškiga kristjana ne velja drugač, kakor de se je pred fajmoštram in dvema pričama poroka zgodila; zakaj poroka pred deželsko vlado velja samo za deželsko ali posvetno stran. Zatorej katolški ženin in nevesta pod Francozko vlado, ko sta zakon pred srejskim županam ali Meram na znanje dala, gresta pred svojiga fajmoštra, de se tam poročita. V takih okolišinah katolčan ravna nar bolj modro, ako se popred s svojim duhovnim pastirjem posvetuje,

preden se zavoljo zakona pred deželsko vlado oglasi; po takim bo marsikako nepristojnost odvernil, in ne bo se lahko zgodilo, de bi kak cerkveni zadržik na pot stopil, potem ko je deželska gosposka v zakon dovolila. Tako ravnanje bi bilo tudi še zdaj nar bolj prav, ko se poroka le pred cerkveno oblastjo in ne pred deželsko godi; brez tega pa semtertje kdo dovoljenje od deželske oblasti prejme, potem je pa cerkev zavoljo drugih zadržkov primorana, mu zakon prepovedati. — Nekteri se morebiti bojč, de bo cerkvi v škodo, ako deržava svoje postave v zakonskih rečeh čisto od cerkvenih zadev loči; zategavoljo pa ni nikomur v strahu biti, dokler le deržava ne bo dajala cerkvenim nasprotnih zapoved, in cerkve ne bo k takim morala; na Francozkim ima cerkev zdaj veči svobodo v zakonskih rečeh, kakor kdaj, desiravno se poroke tudi pred deželsko gosposko godč.

(Dalje sledi.)

Zgodbe katolške cerkve.

Spisal Peter Hieinger.

(Dalje.)

Perva doba.

Začetik cerkve po Kristusu in aposteljnih.

Od Kristusoviga rojstva do l. 100 po Kr.

Pervo poglarje.

Življenje in djanje Jezusa Kristusa v zveličanje clovestva.

18. Poklic in delo Janeza Kerstnika, nastop zrellicanskiga djanja Jezusoviga.

Pred nastopam Mesijevim je imel po pripovedi svetih pisem priti prerok v duhu Elijevim, de bi ljudstvo na kraljestvo Zveličarjevo pripravljaj. Ta je bil Janez Kerstnik, kteriga rojstvo je bilo njegovimu očetu, duhovnu Cahariju, še popred kakor Marii rojstvo Jezusovo, po angelu napovedano, in kteriga je njegova mati Elizabeta, Mariina teta, po božjim daru v svoji starosti spočela. Ko je Marija Gospoda noseča obiskala Elizabeto, je bilo dete posvečeno, še preden je bilo rojeno; in mati njegova je od Boga navdihujena Marijo kakor Mater Gospodovo častito pozdravila, in letaj je nasprot Boga hvalila, ker se je ozerl na svojo ponižno deklo. Ob rojstvu Janezovim, kjer je Caharija spet spregovoril in prerokoval, so se ljudje čudili in prašali, kaj bo iz tega deteta; izrejen je bil po angelovim povelji kakor Bogu posvečen, in od mladosti je živel oestro v pušavi, kamor je že o preganjanji Herodeževim, kakor nekteri pripovedujejo, Elizabeta z njim bežala bila. Tako se je pripravljaj na svoj poklic, de bi kakor drugi Elija Izraelske otroke obračal k gospodu, njih Bogu.

Po navadi Judovskih učnikov je Janez v svo-

jim tridesetim letu svoje prerokovanje nastopil: prišel je na besedo Gospodovo iz pušave k reki Jordana, in je začel oznanovati pokoro in prihod Mesijev: „Delajte pokoro, kraljestvo božje je blizo! V sredi med vami je Eden, kteriga ne poznate; on pride za menoj, pa je bil pred menoj, in je večji od mene“. Poslužil se je Janez vidniga znamenja, kersta vode, ljudstvo za Mesija posvečevati; s tem kerstam je hotel na znanje dati, de vse ljudstvo notrejnjiga očiščenja potrebuje, ako hoče v kraljestvo Mesijevo stopiti. Veliko ljudstva iz Jeruzalema in iz cele Judeje je prišlo Janeza poslušat, in se je dalo kerstiti; prišli so ljudje raznih stanov, tudi colnarji in vojsaki, prišli so farizeji in saduceji. Vsim je oznanoval, de kraljestvo Mesijevo je le duhovna zveličanska naprava, de k temu ni zadosti človeku, le po mesu Abrahamoviga rodu biti, temuč de je treba serca spreobrniti, ker drevo, ki sadu ne prinese, se poseka in v ogenj verže. Oznanoval je vsakimu, kako po svojim stanu pravično in pošteno živeti; in se ni bal hudobnim in terdovratnim hinavcem zažugati, de ne bodo odšli prihodnji jezi. Samiga sebe pa ni dal poviševati, temuč je se bolj naravnost kazal na Njega, kteri bo v ognju in v s. Duhu kerševal.

Med tem je zapustil Jezus svoje tiho življenje v Nazaretu, in je prišel tudi do Janeza. Ko ga Janez ugleda, s perstam kaže na njega in pričuje: „Glej Jagnje božje, ktero grehe svetá odjemlje“. Jezus se je dal zdaj od Janeza kerstiti; pač On prečisti ni potreboval kersta v pokoro, pa hotel je s tem pokazati, de pokoro namesti nas vzame nase, de zdaj nastopi delo zveličanja; bil je o tem kerstu v Mesija očitno posvečen. Zakaj zdaj se je nebo odperlo, in s. Duh je prišel v podobi goloba nad Jezusa; in večni Oče se je oglasil: „Ta je moj preljubi Sin, nad kterim imam dopadajenje“. Vsa sveta Trojica se je tukej razodela, in Oče nebeški je sam Jezusa kakor svojiga edinorojeniga Sina, kteriga je v odrešenje človeštva poslal, na svet vpeljal.

Od slej je Janez od Jezusa še glasneji pričeval, de On je, kterimu je pot pripravljat prišel, de Jezus ima rasti, on, Janez, pa se zmanjšati; in svoje učence je obudeval, de naj gredo za Kristusam. Tudi ni nehal še dalje ljudstva k pokori opominjevati; ni se bal Herodeža, oblastnika v Galileji, svariti, de ne sme Herodijade, žene svojiga brata, imeti. Ali po jezi hudobne žene je bil Janez v ječo veržen, v gradu Maher unstran Jordana, in poslednjič ob glavo djan. Tako je Janez nehal od luči pričevati, kadar je luč sama, Jezus, više stopila; Jezus pa mu je dal pričevanje, de je bil več kakor prerok. Njegovi učenci so se po tem za Kristusam obrnili, na kteriga jim je bil zmirej

kazal; vonder več iz med njih ni hotlo učenika razumeti, so se raji od Jezusa preč deržali, in so še pozneji ostali le Janezovi učenci.

Po kerstu v Jordanu je s. Duh Jezusa v samoto, v pušavo, peljal, kjer je (kakor Mojzes na gori Sinajski) štirideset dni v postu, molitvi in premišljevanji ostal; bilo je to pripravlanje na delo odrešenja, bilo je pokorjenje za greh človeški, ki se je s prepovedano jedjo začel. Po tem je bil enako svojim človeškim bratom skušan; Satan namreč je pristopil, in ga kakor perviga človeka iskal v greh napeljati po napuhu, po poželjenji jedi, posestva in gospostva. Ali kjer je prvi Adam padel, je drugi Adam, Kristus, premagal, in je pokazal, de je prišel moč in dela Satanove razdirat; in od slej zamorejo vsi skušnjavo in oblast peklensko zmagati, kteri se po njegovim zgledu in z njegovo pomočjo vojskujejo.

(Dalje sledi.)

Sedajnji obšir katoliške cerkve.

Spisal Valentin Sezun.

(Dalje.)

XIII. Avstriansko cesarstvo.

7. Moravsko ali Marsko (mejno grofištvo).

e) Krómeriž (Kremsier) je nar lepšim mestam na Moravskim peršteti, na desni strani Morave v prav rodovitni Hanaški zemlji. To mesto ima 410 hiš, 4000 ljudi, ki veliko sadja pridelajo, kapitel z več korarstev, 2 farni cerkvi in latinske šole. Olomovski veliki škof več del po leti tu prebiva v lepim v l. 1690 sozidanim gradu, kjer so najemna soba (Lehensaal), velika nova soba, galerija z mnogimi malanimi podobami, kabinet z rudarskimi in matematiškimi rečmi in biblioteka (bukvarnica) z več kot 30.000 knjigami zamerkljivosti vredne. Skozi lep vert teče nekaj Morave po strugi, ki je z rezanim kamnam vložena: v tim vertu so narejeni slap in mnoge vertne poslopja. Drugi lep škofijski vert je zunaj mesta. Čez Moravo derži tu 12 $\frac{1}{3}$ seznjev dolg in 2 seznja širok most na verigah. V imenovan nadškofijski grad in njegove velike sobe so bile od Novembra (Listopada) 1848 do Sušca t. l. oči in misli avstrianskih deržavljanov obrnjene, zakaj presv. cesar Ferdinand so bili deržavni zbor iz Dunaja sem prestavili. De na Dunaji njemu ni moglo delo iz pod rok iti, je bila gotovo kriva velika brezpostavnost, ki je do konca Oktobra 1848 tam gospodvala. V Krómeriži niso poslanci imeli nobenih zadržkov, izročeni ga dela dognati. Ali žalost je mogla obiti vsakiga, ki je njih govore v zboru bral. Zbor je veliko koštal, od 18. Maloserpana do konca Velikoserpana so bili njegovi potroški že do 160.000

gold. in delo je zavoljo vedniga interpeliranja (vprašanja) zastajalo. In še to, kar je bil zbor storil, namreč prvih 14 paragrafov ustavnih pravic, je bilo zastran katolske cerkve, de se Bogu usmili! Kakor je bilo povedano v „Zgod. Dan.“ Nr. 11, str. 88 so sedeli v tim zboru nekteri serčni in učeni možje, kteri so imeli prid svoje kat. cerkve pred očmi in so se za-njo vlekli; ali njih število je bilo le majhno proti trumi sovražnikov, ki so hotli katolsko cerkev v tla pomondrati. In ti sovražniki so se nar večkrat v zboru glasili! Skorej nar več je v zboru govoril rongceanski krivoverc Dr. Šuselka! V tim zboru so bili Fišhof, Goldmark (oba Juda), Violand, Hein, Vakano, Zemialkovski itd., od kterih österr. Volksfreund Nr. 17 pravi, de se ne ve, ali bolj kralje ali duhovne čertijo! Česki poslanec Havelka je v 24. seji sodni dan imenoval pravljico (Mythe) in ga v eno versto postavil z povedko nevernikov od Radamanta, in zbor mu je „dobro“ (bravo) na to klical! Zares, kar so ti možje, zastran cerkve govorili in hotli, nas prav opomni na francozke Jakobinarje l. 1791 in na neusmiljene sklepe anglikanskih parlamentov pod kraljem Vilhelmam III. in kraljico Ano na Angležkim! Torej hvala Bogu, de jim je spodletelo, pa tudi vsim katolskim Avstrianam, kadar bojo zopet može za kak zbor volili, v spomin, de ne bojo taticih zdajavcov in tudi ne lipovih bogov volili, kteri bi od verskih reči toliko presoditi in govoriti vedli, kakor slep od farbe! Skušnja per Dunajsko-Kromerizkim zboru v l. 1848—49 naj jih uči, koliko se z širokoustnim bahanjem opravi. —

f) Velchrad, nekđaj klošter Bernardinov in zdaj c. k. grajšina, je bil v starih časih sedež moravskih škofov, ob prazniku ss. Cirila in Metodija pride veliko ljudi sem na božjo pot. g) Znogmo (Znaim) z 6150 skorej le nemškimi ljudmi ima lepo cerkev sv. Miklavža z gledanja vredno priznico. Stara cerkev sv. Venceslava je prav za prav dvojja, ena na drugi. h) Gihlava (Iglau) pridno mesto z 13.500 ljudmi, tu je stara farna cerkev sv. Jakoba, v turnu visi 115 centov težek zvon. Lepo in visoko cerkev sv. Ignacia so imeli nekđaj Jezuiti, njih klošter je zdaj kasarna.

Moravsko je bilo nekđaj mogočno slovansko kraljestvo, ktero je tudi ves gorejnji del sedanjiga Ogerskiga obseglo. Sv. brata Ciril in Metod sta tu sv. evangeli pridigvala, moravski kralj Svatopluk tudi Sventibold imenovan jih je rad poslušal in bil sam kristjan (l. 870). Ali l. 908 so bili Madžari, naprošeni od cesarja Arnulfa, moravsko kraljestvo raztergali, njegovo večino pod Tatranskim goram so sami posedli, manjši del, t. j. sedanje Moravsko so česki vojvodi v last dobili. Odslej je bilo Moravsko vedno z Českim v zvezi in deležno sreče in nesreče, ki so jo Čehi imeli. —

Kakor smo zgorej od Českiga slišali, tako je bila tudi na Moravsko Lutrova kriva vera persla; stanovi (Stände) so se je bili zlo poprijeli, Ferdinand I. se je scer krivi veri po moči ustavljal, tudi Jezuite v deželo poklical, ali hude vojske z Turki in s puntarjem Zapolijam mu niso dopustile zmotam v veri se zadosti ustavljati. — Ko so se bili ob času smerti cesarja Matija (l. 1619) Čehi spuntali, je bil na Moravskim glava katolske stranke (Partei) kardinal Dietrichstein Olomuški nadškof. Ta si je vse perzadjal Moravce v pokorsini do noviga cesarja Ferdinanda II. ohraniti. Ali glava českih Luteranov in puntarjev, grof Matija Turu je s 16.000 vojaki na Moravsko vdaril; kar je bilo tukaj stanov luteranske vere, so se bili z Turnam zvezali, imeli so ti potlej v Znogmu (Znaim) zbor, in Turu se je polastil Berne, Olomuca in Gilave. Ditrichsteina so bili zdaj Luterani od vse oblasti odstavili in ga v njegovi hiši z stražo obdali; po mestih so bili katolski vradniki odstavljani in njih službe so padle Luteranam v roke, Luterani so si bili dalje izvolili po zgledu Čehov 14 branitelov vere (Glaubensdefensoren) in Jezuite, se ve, so oni berž iz dežele izpodili.

(Dalje sledi.)

Razgled po keršanskim svetu.

Trije viši cerkveni pastirji so, kteri so po hudobii vlašnkiga leta iz svojih sedežev pregnani, na begu v ptujih krajih. Pervi je bil škof Laurent (Loran), apostolski namestnik v Luksemburgu na Nemški meji proti Francii in Belgii, kteri se zdaj derži v Rajnsko-pruški strani; za njim je škof Marilej iz Lausanne (Losan) in Geneve v Švajcu, kteri je bil po sili čez mejo na Francozko prepeljan; in zadnji je papež Pij IX., poglavar cele katolske cerkve, kteri prebiva že od konec Listopada v Gaeti na Neapolitanskim. Tako ima katolska cerkev svoje slavne spoznavavce še dan današnji, kteri vedo terdno stati zoper moč sveta in pekla. — K tem je prišel zdaj še četerti, nadškof Franc iz Florence na Toskanskim, kteri je v začetku Svečana zbežati mogel pred druhalijo, ktera hoče celo Italijo prekucniti.

Žalostni beg našiga svetiga Očeta, papeža Pija IX. je na posebno vižo serca vernih pretresel in obudil; po vsi cerkvi, na Španskim, Francozkim, Angleškim, Nemškim, tudi per nas se zanj molitve godé, ravno tako, kakor je v Djanji apost. pisano, de so se molitve cele cerkve godile za s. Petra, ko je hil od Herodeža v ječo veržen. Bog daj, de bi te molitve kmalo uslišanje našle! Tudi so bili iz raznih krajev častitljivi dopisi do višiga pastirja cele cerkve poslani, v kterih se žalost vernih zavoljo preganjanja, ki se je čez njega vzdignilo, na znanje daje, in želja dopoveduje, de bi on kmalo spet na svoj sedež nazaj priti mogel. V Anglii in Francii so začeli celo darove vkupej nabirati pod imenam vinarja s. Petra, de bi z njimi vsih pozemeljskih pomočkov prazniga višiga pastirja podpirati mogli; in kaže se, de to nabiranje dober pospeh ima.

V tem času, ko je sveta vera dostikrat v katolskih deželah zlo zatirana, se ji bo kmalo pod nevernim Turškim cesarjem (Sultanam) boljši godilo. Doslej v Turcii ni mogel noben kristjan (raja pravijo Turki kristjanu) deržavne službe do-

biti; sedanji Sultan, Abdul Medžid, je dovolil, de tudi kristjani v očitne službe priti zamorejo, desiravno stari Turki malo pisano k ti reči pogledujejo.

Na Irskim je letasno zimo zopet silna lakota; katoliška duhovšina se ozira okrog na kersansko ljubezin, de bi tem revežem pomoč zadobila. Bliznimu shodu državniiga Angleškiga zbora bodo pred ko ne število 1800 takošnih oznanili, ki so od reve in lakote konec vzeli. Tudi na Českim in Šlezkim krog Kerkonoških hribov, kjer je veliko tkavcov vkupej natlačeni, se letas neki spet velika potreba kaže.

Med Slovanskimi narodi v Avstrii je od več časa sem glas po zlogi in edinosti; alitisti, ki se nar bolj poganjajo za to edinost, jo išejo le v deželskih ali političkih rečeh, le za pozemeljsko sprostenje in zvišanje naroda; ni jim pa mar za edinost v veri, marveč jo razdirajo in podkopujejo. Žalostno je sicer že od pred, de vsih Slovanov ne družu ena vera; zakaj na Čelih in Slovaki so zraven katolčanov tudi evangelčani (Luterani); na Ilirih so v dosti stranah od Rimsko-katolčanov ločeni Greko-Slovani (Staroverci), kateri se sami pravoslavne imenujejo. Vnanja edinost bi per vsim tem zamogla obstati, ako bi le vsaki na tanko Jezusovo zapoved deržal: „Ljubi svojiga bližniga kakor sam sebe“.

Ali na Českim je dosti mož, kateri se z vso močjo za povzdigo naroda poganjajo, si jelo nekdanjiga Husa in Žižka v zgled jemati; z nju krivoverskimi nauki bi radi zavdali pravovernimu ljudstvu; in ker bi si katolčani vere ne dali tako lahko vzeti, bi se od tod le prepir ali še celo boj vzdigniti znal, kakorsin je pred štirmi in dvema sto letmi lepo deželo zatiral. Med Iliri jih je zopet mož, kateri bi radi vse rimsko-katoliško na staroversko stran obrnili; išejo od več strani zlasti slovanski jezik skozi in skozi v rimsko-katoliško božjo službo vpeljati in duhovšini zakon posiliti; zoper Zagrebškiga škofa so že velik hrum vzdignili, ker se on noče popolnoma v njih voljo vdati. Že bi radi tako napačno gibanje tudi v Slovenijo prestavili; saj od več strani prihajajo duhovnim mozem dopisi s takim mnenjem. Bi Bog hotel, de bi med Slovenci ne bilo nikogar, kateri bi enakih misel z unimi bil! Kaj bi pač sad taciga počenjanja znal družiga biti, kakor razpertje med bratovskimi narodi? Saj se je med Slovenci že veliko nezaupnosti ne toliko v političkih kakor v verskih rečeh vrnilo, de se pravi rodoljub skorej boji, podpirati prizadevanje za omikanje Slovenskiga naroda, de bi tako ne prišel v natolcovanje, kakor de napačnim početkam pomaga, ali de bi nevedama ne služil nasprotnikam edinoprave vere. H.

Rim 21. Svečana. Rusovski car Nikolaj, ako ravno ni katolčan, je pisal svetimu očetu Piju prav ponižno ino prijazno pismo, v katerim razodene, de se hoče za papeževo reč, reč reda ino pravice, potegniti, in jim prijazno ponuja vojsakov ino posebno denarjev.

Rim. 20. Svečana. Rimski pantarji so vse cerkveno ino duhovsko premoženje za državno, to je za svojo lastino razklicati dali, ino tudi precej vse cerkvene ino duhovske denarje, naj bodo kjer hočejo hranjeni ali naloženi, zarubiti ukazali. Tudi so naložili vsim deželskim posestnikom persiljeno posodo, in scer v tej primeri: kdor ima posestva za 4000 goldinarjev mora jim posoditi eno

četertino, to je 1000 goldinarjev, kdor ima za 8000 posestva eno tretjino, to je 2666 goldinarjev, ino kdor ima za 24.000 goldinarjev posestva mora polovico, to je 12.000 gld. jim rad ali ne rad posoditi. Obljubijo scer po 5 od sto obresti, ino v treh letih tudi vse posodilo plačati. — Pa kjé bodo ti odertniki že v treh letih — ?

— 26. Svečana so ravno ti tudi zapovedali, vse zvonove, zunaj per poglavitnih cerkvah, v topeve (kanone) preliti! Pa upamo, de bodo kersanski poglavarji timu tolovajskimu ravnanju kmalo vrat zavili. —

Frankobrod. Hudi duh sedanjiga časa, kateri hoče vse staro in častljivo v blato poceptati, za vse hudobije ino gerdobije se pa potegvati, se tudi v Frankobrodu na Majnu kaže. Le stopi tje v nemski zbor, v Pavlovo cerkev, tam ne boš od vere ino božjih reči drugač govoriti slišal kakor zaničljivo. Gorjé tistim, ki se ondi postopijo za vero ino verske reči ali za Boga in njegovo čast se potegniti; posebno morajo Bavarski poslanci veliko preslišati, ker še serénost, se za katoliško vero pognati, razodevajo. Severni ino srednji del nemskih deželá je tako čisto ob vso vero prišel, de se, brez jim krivico storiti, reči sme, de od deset tamšnih prebivavcov jih je devet brez vse vere. Oni se dajo judovskim lažnjivim časopisam iz ene napake v drugo lajhati, in to oni imenujejo evangelsko ali pa nemško vero. Frankobrod pa je takorekoč jedro tiga strupeniga sadu. Tam stanuje okoli 68.000 ljudi, med njimi jih je 51.000 Luteranov, 10.000 Judov, 12.000 katolčanov (glej cerkven časopis 1848, stran 69).

— In gotovo je, de tri četertine tjih ljudi letendan od znotraj cerkve ne vidijo, ino tje v en dan živijo, kakor de bi bili brez duše. Pa tudi katolčani so se te kužne bolezni navlekli. To pa pride od tod: pred 300 letmi so jeli ošaben Luter in njegovi pomagači, kakor so se sami hvalili, katoliško cerkev pometati, in so tako dolgo stergali, de ni nič drujiga jim ostalo kakor prazne stene, in pa njih prevzetne buče, s kterimi hočejo v svojih neumnih domišljavah celo Bogu zapovedvati. Ker tedaj v takih luterskih cerkvah ni več ne podob ne spomina svetnikov, kateri bi ljudi proti nebesam vabili, ne čistiga Jezusoviga nauka, kateri bi serca v nebesa povzdigval — po kaj bi ljudstvo še dalje vanje hodilo dragi čas tratit. Od njih veljajo prerokove besede: „Oni so zasuli živi studenc, in so si kapnice izgrebli, ktere pa vode ne deržijo“. Novo gibanje katoliškiga življenja se je pa tudi v Frankobrodu pokazalo, ker so neki goreči katoliški duhovni kakor poslanci lansko leto tje prišli ino tam v katoliških cerkvah tudi pridigvati jeli. Posebno pater Beda Weber, menih iz Tirolov, še zmiraj goreče per vsaki perložnosti pridigje, ino Frankobrojam živo dokazuje, kaj je prava vera, v kateri cerkvi ino v kateri deželi de se se najde. Zdaj ima on v cerkvi Matere Božje postne pridige; kjer on od Kristusoviga terpljenja ino nasisga odresenja tako ginljivo ino preprično govori, de se ne kaže le sam od tih resnic ves vnet, ampak de vsako serce gine. Pa to viditi ino slišati od tiga za vero vnetiga možá mi ni bilo nič noviga, to pa se mi je čudno zdelo, de je bilo več ko polovico poslušavcov v terdo natlačeni cerkvi — Luteranov. Tisti sem hitijo, ker v tih žalostnih časih v svojih cerkvah za svoje dušne potrebe nobeniga živeža več ne najdejo.

Luterani na vso moč v svoje cerkve vabijo, nabivajo na vrata ino vogle natisnjene oznanila, kako učeni pridigarji ino kako mično de bodo pridigvali, po zimi celo svoje cerkve kurijo itd. pa nobeden ne mara njih scer sladkih pa vender čisto neslastnih pridig poslušati, ker so brez vse kersanske solh. V poterjenje tiga povem le eno samo pergodbico: Te dni je v Sachsenhausnu, velikim predmestji Frankobroda, ktero šteje več tavžent luterskih stanovavcov, v luteranski cerkvi neki pridigar na priženco prišel, in ni nobeniga, razumi nobeniga poslušavca v celi cerkvi vidil, zunaj ene same ženske; in ko je on vender hotel svojo dolžnost spolniti, ino pridigvati, mu reče leta: „Gospod pastor, samo zame se jim ni treba truditi, bom pa raji tudi jez šla“. In precej vstane in gre, — pa kam? V cerkev Matere Božje, kjer katolški menih pater Beda Weber postne pridige ima. (M. P. poleg Augsb. pošt. nov.)

Rim. 14. Sušca t. l. je umrl v Rimu kardinal Jožef Mezzofanti. Njegovo ime je po celim svetu slovelo, zakaj govoril je okoli 50 jezikov skorej takó zložno, kakor svojiga materniga. Rojen je bil 19. Kimovca 1774 v Bolonji. Papež Gregor XVI. ga je namest Angela Maja postavil za perviga varha Vatikanske bukvarnice in ga v letu 1838 k časti kardinala povzdignili — V Neapelnu je pa umrl 9. Sušca kardinal Peter Ostini, kteri je bil rojen v Rimu 1775.

Izreki sv. Nila opata od molitve.

I.

Molitev je pogovarjanje duha z Bogom; v kakim stanu mora tedej naš duh biti, de je v stani povzdigniti se noter do Boga, de se ne povračuje nazaj, in brez srednika in tolmača z njim govoriti zamore!

Ako je bilo Mojzesu prepovedano, bližati se gorečimu germu, dokler si ne izzuje čevljev, kako bi tisti vsih reči, ki ga motijo, ne vergel od sebe, kteri hoče njega viditi, in rečati se z njim, ki vsako misel preseže!

Moli, de dar solzá zadobiš, de terdobo svojiga serca z jokam omečiš, ter spoznavši pred Gospodom svoje grehe, usmilenje pri njem najdeš.

Vravnaj se z solzami za molitev, preden de za kaj prosiš, zakaj molitev jokajočiga močno Gospoda veseli.

Ako ti med molitvijo solzé kakor iz studenca lijejo, nikar se ne prevzemi, kakor de bi boljši od mnogih bil; zakaj z tem ti je le pomoč dana, de se ložej svojih grehov spoveš, in z solzami Gospoda potolaziš.

Ne obračaj si torej v strast, kar ti je v zbrisanje strasti dano, de ne razžališ njega temveč, ki ti je milost skazal; zakaj dosti si jih je v zmoto zašlo, ko so pozabili, čemu de bi menile solzé služiti.

II.

Bodi ves režen in pazen v molitvi, in odganjaj napadke in šum skerbí ino misli; zakaj to moti in nepokoj dela, de se prizadevanje molitve oslabi.

Ko te vidijo hudi duhovi pripravljeniga dobro moliti, ti naganjajo v misel spoznanje kake reči, de se ti potrebno zdí; pa kmalo te zopet napadejo, de ti obudijo spomin te reči, ino željo, jo še bolj do čistiga iztuhtati, to zato, de si klavorn in po-bit, ko ji konca najti ne moreš. Kadar že pa mo-

liš. ti to v spomin nazaj spravljajo, na kar si pozabil, de bi zopet preiskoval. Vse te zvijače pa pledejo, de bi se ti duh raztresil in sad molitve zgubil. Prizadevaj si torej z vso močjo, de si svojiga duha storiš ob času molitve gluhiga in mutastiga, tako ti bo moč moliti.

Včasi moliš dobro, kakor hitro se k molitvi podaš, včasi se pa dolgo trudiš, in do poželjeniga cila ne prideš, to zato, de bi še dalje iskal, in kadar najdeš, spoznal, de je čednost in dolžnost moliti kaj duhovniga.

Kadar je angel pri nas, prejde hitro vse, kar nas raztresa, tako de duša v velikim miru ostane, in popolnoma moli; včasi pa, ko vojska nastopi, se duh močno trudi, in oddahni ne more, zato ker je poprej v prevelikim nepokoju bil, vunder pa tisti, ki dolgo in skerbno iše, bo našel, in ki terkati ne henja, se mu bo odperlo.

III.

Ako si kaj storil, de bi se maševal nad svojim bližnim zavoljo storjene krivice, ti bo ob času molitve na poti hodilo.

Molitev je krotkost in sad, ki iz zaterte jeze zraste.

Molitev izhaja iz veselja, premaganja jeze in iz zahvale.

Molitev je izganjevalka žalosti in otožnosti.

Ako želiš prav priserčno in poln zahvale moliti, se zataji na nekaj časa, in če še toliko težavniga zoperniga preterpiš, terpi zavolj molitve.

Karkoli boš težkiga in zoperniga voljno prenesel, sad vsiga tega boš potem v molitvi našel.

Če želiš moliti kakor gre, si ne daj duha z žalostjo navdati, drugači tečeš zastoj.

Pusti svoj dar pred altarjem, ter idi, se spravi z svojim bratom, in potem pridi, in boš mirno molil; zakaj spomin na krivico otemni pamet molečiga, in med njegovo molitev temo spravlja.

Kdor si v spominu na krivice serce ogreni, in med tem moli, je podoben tistimu, ki vodo zajema, in jo v votel sod vliwa.

Če bližniga prenašaš, boš vselej vesel molil. Če prav moliš, boš tole spoznal, de ko bi se ti bilo drugače zdelo, de bi se ti jeza spodobila, de vonder zoper bližniga pravična ni; zakaj spoznal boš, de bi se reč bila lahko brez vse jeze dobro opravila.

Kdor jezo pokončá, ne bo v meseno poželjenje privolil; zakaj meseno poželjenje da hrano jezi, ki duha kalí in molitev pači.

IV.

Ne moli; de bi se zgodilo, kar ti želiš, de bi se zgodilo, zakaj niso vse misli po volji božji; moli raji, kakor si se moliti učil, de bi se namreč zgodila volja božja nad teboj; ino v vsih rečeh prosí, de bi se njegova volja zgodila; zakaj on vselej hoče, kar ti je dobro in tvoji duši v prid, ti pa tega ne išeš sploh.

Večkrat sim v molitvi prosil, kar se mi je zdelo, de bi bilo dobro, in sim v taki molitvi stanovitost ostal, ter po nespameti volji božji silo delal; pa mi ni dal tega, de bi mi veliko več po svojim modrim sklepu to podelil, kar je spoznal, de bi mi bilo v večji prid. Ko sim zadnjič pa vonder le prejel, mi je veliko nadlego delalo, de nisim bolj prosil, de bi se volja božja zgodila; zakaj reč, ki sim jo sprosil, se mi ni taka zdela, kakor sim si jo poprej mislil.

Kaj je dobriga, kakor le Bog sam? Torej mu dajmo vse, kar je našiga, in dobro nam bo; zakaj on sam je delive dobrih darov.

Ne prosi Boga, kakor de bi mu zapovedoval in hitro hotel dobiti kar želiš; zakaj on te hoče stanovitniga v molitvi imeti, in tako dalje osrečevati. Kaj bi bilo imenitnišiga, ko z Bogam pogovarjati in tako z njim pečati se! M. Stojan.

Ustava za Avstrijansko cesarstvo v oziru katoliške cerkve.

Prav v resnici smo se razveselili, ko nam je šesti Sušec t. l. ustavo prinesel, ktera je bila 4. t. m. od presvetliga cesarja za celo Avstrijansko deržavo podeljena. Vsi prijatli miru in postavnosti so enoglasno v čutilih serčne hvaležnosti svojiga cesarja in njegove modre svetovavce povelicevali, ker so vložili podstaven kamen, na katerim se ena močna Avstrija veličastno povzdigniti in tako globoko in terdno ukoreniniti zamore, de se ne omaja in ne razdere, ako bi ravno silni viharji okrog nje bučali. Misel, ki so jo ministri iztuhtali, je velika in v ustavnim pismu modro speljana, in živo upanje je v naših sercih hranjeno, de se bo po obljubljenih postavah in po deržavnim zboru, ki ima prihodnjo spomlad se sniti, vse v prid in blagor Avstrijanskih deržavljanov vsakorsniga jezika dogotovilo.

Kar pa nam katolčanam posebno neizrekljivo veselje dela, je §. 2. podstavnih pravic, v kterim je svoboda in samostalnost cerkve očitno izrečena. Ne vemo po kakšnih izlagavnih pravilih se tisti ravna, kteri drugač more umeti neprecenljive besede: „Cerkev vredeuje in opravlja svoje zadeve samostalno“. Kjerkoli so se katolčani za svobodo svoje cerkve potegovali, so svoje vošila v enakih nesedah na znanje dali, in, kakor vsi v katoliškim duhu vredovani časopisi terdijo, zdej od eniga kraja do družiga v veličanskim cesarstvu spoznajo, de so njih želje spolnjene, in v veselim zaupanji živijo, de deržavno vladarstvo cerkvi njenih pravic ne bo nikakor več kratilo. Ko bi v cerkvenih zadevah vse „per starim ostalo“, bi bil drugi paragraf podstavnih pravic res velika laž, in stanovitne sreče za Avstrijo bi po takim zastonj perčakovali, ker blagodar nebeški na delu ne more počivati, ktero prosto rast drevesa zadržuje, ki ga je Bog v zveličanje človeštva v zemljo vsadil. Kaj takiga pa od cesarja in njegovih modrih svetovavcov zdej misliti, se pravi jim storiti veliko krivico, in seme nezaupnosti sejati med ljudstva v času, kjer je bolj ko kdej potreba, de si vsakteri prizadeva z vsimi svojimi močmi zaupanje v vladarstvo uterditi. Sej vender nihče ne more tajiti, de so ravno sedajnji ministri, ki so se precej od začetka vlade z močnimi rokami poprijeli, deržavno življenje na pot reda in postavnosti vernili; iz strašnih prekueij, ktere so podloge cesarstva stresale, so Avstrijo oteli in hrepeneče želje vsih dobromislečih spolnili, ktere je dolga negotovost vsih reči že hudó težila.

Ako niso goljfive vse znamnja, ki se nam na nebu zgodovine kažejo, in nam sklepe božje, ki vladanje človeškiga rodú zadenejo, nekoliko odgrinjajo, se perbližuje tisti zaželjeni čas, v kterim bodo ljudstva pod varstvom modrih postav darove

prostosti zamogle vživati; zatorej se nam pregrešno zdi, nezaupnost, ktera je le preveč že vse serca oskrunila, se dalje rediti, in strupeni sum zatrepati med ljud, de cesarju in ministram, s tem, kar dovolijo, ni resnica. Svobode in samostalnosti katoliške cerkve nobena moč iz podstavnih pravic cesarstva zbrisala ne bode; ako ne postane deležna vsih svojih pravic, cesar in ministri tega krivi ne bodo, temuč le tisti, ki sužnost bolj ljubijo ko prostost in podeljene in zagotovljene svobode nočejo v posest vzeti; ustava od 4. Sušca t. l. je vezi raztergala, ktere so življenje cerkve terdo stikale; ne več dozdajnim postavam v občno-cerkvenih rečeh (in publico-ecclesiasticis), temuč le občnim deržavnim postavam, kakor vsako drugo društvo, je podveržena. In zavoljo tega verni katolčani obhajajo veselje, kteriga še dozdej ni nič vstani bilo kaliti.

Vemo ser, de en sam paragraf, ko bi še tako dober bil, cele ustave dobre ne more storiti; vemo pa tudi in spoznamo, de je poglavitna reč v vsaki ustavi spoštovanje do vsakorsnih pravic in posebno spoštovanje do kersanstva, ker nobeno imé pod nebam ljudém ni dano, v kterim bi zamogli zveličani biti, kakor imé Jezus. Ustava, ktera perпусти, de kersanstvo, ki je le v katoliški cerkvi hranjeno, prosto vse svoje zveličanske moči razvije, ima v sebi tisto jedro, iz kteriga prava sreča za človeštvo izrasti more. Naj bo vlada federativna ali centralna, brez kersanskiga zatajevanja kakor za posamezniga človeka tako tudi za cele narode in deržave nobene stanovitne sreče najti ni. Nobena človeška naprava ne bo uničila postave, kteri je Bog v svoji pravičnosti podvergel grešniga človeka, ko je rekel: „V potu svojiga obraza boš kruh jedel“. Kterimu skrita ostane skrivnost kersanskiga zatajevanja samiga sebe, ta bo ravno tako malo druge kakor sebe kdej zamogel osrečiti. Poglavitno pogojo za osrečenje Avstrijanskih narodov ustavno pismo od 4. Sušca v sebi imá, zato se ga oklenemo z vso močjo svoje ljubezni: in naše spoštovanje do ministrov je toliko večí, ker smo prepričani iz paragrafov, ktere je deržavni zbor dognal, de bi bilo od njega osnovani postavi ravno tega mankala, kar katoliški kristjani za edino zveličansko spoznamo.

(Konec sledi.)

Sveti post.

(Iz latinskiga.)

Poslušaj, Stvarnik milostvi,
Molitve naše s solzami,
Ki točimo jih post ta svet,
Ki se derži dni štirideset.

Visoki presodnik serca
Ki veš slabost naš'ga duha
Ker vernemo spet k tebi se,
Odpusti nam dolgove vse.

Veliko res grešili smo,
Zanes', ker se obtožimo;
Na čast imena svojiga
Nam daj zdravila močniga.

Dodeli, de ukroti se nam
Mesó željno s priterganjam,
De greha pasó zapusti
Serce in hud'ga se zderži.

To daj v persónah trojni Bog
To daj v natur' edini Bog
Sadu naj dajo dobriga
Darovi posta svetiga.

H.